

Seat No. _____

HV-19011002020201

M. A. (Sem.-II) (CBCS) (WEF-2019) Examination

May - 2023

Sanskrit : ECT - 02

Alankarasastra - Natyasastra-Adhyaya-2, 6 and Dasarupaka - 1, 3
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- १ नीयेनामांथी कोऽपि भे समजावो : १४
- 1 Explain any **two** of the following : 14
- (१) भरतस्य वचः श्रुत्वा पप्रच्छुर्मुनयस्ततः ।
भगवन् श्रोतुमिच्छामो यजनं रङ्गसंश्रयम् ॥
- (२) समा स्थिरा तु कठिना कृष्णा गौरी च या भवेत् ।
भूमिस्तत्रैव कर्तव्यः कर्तुभिर्नाट्यमण्डपः ॥
- (३) कूर्मपृष्ठं न कर्तव्यं मत्स्यपृष्ठं तथैव च ।
शुद्धादर्शतलाकारं रङ्गशीर्षं प्रशस्यते ॥
- (४) नानाद्रव्यैर्बहुविधैर्व्यञ्जनं भाव्यते यथा ।
एवं भावा भावयन्ति रसानभिनयैः सह ॥
- २ नीयेनामांथी कोऽपि भे समजावो : १४
- 2 Explain any **two** of the following : 14
- (१) नाटकं सप्रकरणं भाणः प्रहसनं डिमः ।
व्यायोगसमवकारौ वीथ्यङ्गेहामृगा इति ॥
- (२) बीजबिन्दुपताकारव्यप्रकरीकार्यलक्षणाः ।
अर्थप्रकृतयः पञ्च ता एताः परिकीर्तिताः ॥
- (३) वृत्तवर्तिष्यमाणानां कथांशानां निदर्शकः ।
संक्षेपार्थस्तु विष्कम्भो मध्यपात्रप्रयोजितः ॥

(४) प्रकृतित्वादधान्येषां भूयो रसपरिग्रहात् ।
संपूर्णलक्षणत्वाच्च पूर्वं नाटकमुच्यते ॥

- ३ नाट्यशास्त्रना बीजा अध्यायनी यर्था करो. १४
3 Discuss नाट्यशास्त्र द्वितीयो अध्यायः । 14

अथवा / OR

- ३ विभावानुभावव्यभिचारिसंयोगाद्रसनिष्पत्तिः । भरतनुं रससूत्रं समञ्जसो. १४
3 Explain Bharat Rassa Sutra विभावानुभावव्यभिचारिसंयोगाद्रसनिष्पत्तिः । 14

- ४ भारतीय काव्यशास्त्रमां धनंजयना प्रदान पर सविस्तर नोंध लभो. १४
4 Write a detailed note on contribution of 'धनञ्जयः' to the Indian 14
poetics.

अथवा / OR

- ४ दशरूपकने आधारे कथावस्तुना प्रकारो यर्था. १४
4 Discuss the कथावस्तुप्रकाराः according to दशरूपकम् । 14

- ५ नीयेनामांथी कोर्धपण्णे विसे टूंकनोंध लभो : १४
5 Write notes on any two of the following : 14

- (१) नाट्यशास्त्रम् ।
(२) मत्तवारणी ।
(३) अर्थोपक्षेपकाः ।
(४) पञ्चसन्धिः ।